

پنجشنبه — ۷ شباط ۱۳۴۰

برنجی سنه — نومرو ۸

اداره خانه : باب
عالی جاده سنده
وقت مطبعه سنه
متصل گوشه
باشنده نومرو ۱
صاحب و مدیر
مسئولی محمد مسیح

ملی محسن

آبونه شرائطی .
سنه لکی ۲۵۰ ،
آلتی آیلغی ۱۲۵
فوق العاده نسخہ لر
ایچون ۵۰۰ و ۳۰۰
غروشدر .

مجموعه من هیئتتجه
طبعی تفسیر ایدلمه یین
آثار اعاده ایدلمز .

اردن بسره کونده بر هیقار ، علمی ، ادبی ، اقتصادی ، فنی ، مصور مجموعه در

تحلیل و تنقید :

انتقاد و ملاحظہ

محمد علی عینی - ۱۳۳۹ - کتابخانہ سروس

فاضل محترم محمد علی عینی بک افندیك سرلوہ اتخاذ ایتدیك زامسده برأثری اخیراً انتشار ایتدی . مختلف مجموعہ وغیرہ بروسیہ ایلہ اولجہ نشر ایدیلن « دینی ، فلسفی ، تصوفی ، اخلاق وادی » مقالردن متشکل بو قیمتدار اثری ، مملکتک حیات عرفانیہ علاقه دار اولانلرہ شو ناچیز سطرلرہ انجیق قدیم ایدیلہ جگہ ، تحلیل و تدقیق محترم قارئلرہ ترك ایدیوردم .

کتاب ، اوج باہہ منقسم . صاحب اثرک مقدمہ مسندہ سولہ دیک کی خاصہ ، برنجی باب ، فلسفہ ایلہ اشتغال ایدن و فرنگیچہ اثرلردن استفادہ مجبوریتدہ بولان هر طالب معرفتہ بونوک استفادہ لر تأمین ایدمک برشکله در . انتشار ایتدیكده بولان آثار علمیہ و فلسفیہ در ترجمہ دکی خطالردولایسیلہ دوغور ظن ایدیلن افکاریہ ، نقد یا کیش برصورتدہ اوکر مدیکیزی اکلامی ایچون بوسقی دقتلہ او قومنی لازم . کتاب ، مکاتب عالیہ طلبہ سنہ اتحاد ایدلش . عاجز کی ، کندیشنی ثلوثجیہ قدر روح بشک حلتہ اوغراشدیشنی مسائل عالیہ نك طالعی عد ایدن هرمنوز ، بوآردن مستغنی قلامیہ بقدر (قاموس فلسفہ) دمک امساک ، نیروانا ، فناءک مسئلہ لرلہ مطابق یحی ، حدس وادراک ، شعور و وجدان اصطلاحلری قہقہدہ قیمتدار ملاحظہ تصادف اولنہ جقدر .

ایکینجی بابده مسلمان شرقدہ فکر و حدس جریالرنلک اولودوقوسی اولان (تصوف) مسأله نی احتوا ایدیور ، بومیاندہ معرفتنامہ اثر مشهورینک صاحبی (شیخ ابراهیم حنی) قہقہدہ مختصر بتدقیق موجوددر . پایانک قاتولیکلرہ (سن فرانسوا) طریقہ کیرمعلری توصیه سی دولایسیلہ بڑدہ کطریقنلرک روحی احتیاجلرنلرک برقسینی قطنینہ خادم اولایلیہ چکنی ، بناء علیہ کندی بئلکیزہ یانجی اولان غیراسلامی طریقنلر ویا نفسانی رقصلرہ احتیاجلر اولادیفنی کوسترنہ مقاله ایلہ اونی تعقیب ایدن (سیاح

اولان تدریساتک بویله برغایہ سوق ایدلسیدر . بونک چاردهنی

آراملیدر .

معارفده بوغایینی تأمین ایتک اوزرہ اکسیک اولان ندر؟ ناصیل بر اصول لازمدرک مکنتلرہ بر روح و هیجان صواقلم؟ نجہ ناصیل بر تشکیلاتلہ بو نقصانک تدریجاً ازالہ سی قابل اولاجننی ، معارفک بوغایہ خادم تشکیلاتی ناصیل اداره ایدرسک مفکوردلی ، حیات عملیہ قارش جسدور ، بورکنده ترقی عشقی دویمش کینجیلر بیتشدرمک قابل اولاجننی ایکینجی برمقالہ ایلہ ایضاح ایدمک . دارالفنون تاریخ فلسفہ معلمی

محمد امین

عناصرلہ ممکن مرتبہ آتامی دوشونور . دوغربدن دوغری بہ اجتماعی حیات اوزرینہ مؤثر اولامیجی ایچون یایاجنی شی بالخاصہ مؤسسہ لر ایتدہ اصلاحاتدر ، یعنی مکنتلرک تکاملی احضاردر . واقعا بونی آتام ایتدیکی زمان غایبک حصولہ مانع اجتماعی سببلر منفی تأثیرات پایقده دوام ایدم بیلیر . فقط بوبولده قورولان معارف مؤسسہ لری او مؤثراتی یاواش یاواش ازالہ یہ دوغری بر فکر جریانی وجودہ کینر بر . نہایت مکتب و تربیہ حاکم اولور . اولک ایچون معارف آدمک وظیفہ سی دوغربدن طوغری بہ مکنتلری ممکن مرتبہ کمالہ دوغری سوق ایتکدر . اولک ایچون بن دیگر سببلری بر طرفہ بیراقدرق صرف مکنتلرک تشکیلاتی اعتبارلہ بو نقصانلر زہ دن ایلری کلیور؟ - والہ صرف بر معارف آدمی طرزندہ جواب وبرمک ایتدیوردم .

نجہ مبعوث محترمک سرد ایتدیکی بو اوج نقصانک - بی بروغراملر بڑدہ شوویا بودرسک اکسیک اولماسندن متولد کددر ، مثلاً مفکوردلی آدمک بتشمہ سی ادبیات ویا تاریخ بروغرامندہ براکسیککدن ، اخلاقی صلابت طلبیہ شو ویا بونوع معلومات ویرلمسندن ، کینجیلرک هان حیات عملیہ انطباق ایدلمہ سی تجاری وزراعی درسلرک اولودلما مسندن دوغریور . نجہ بوتون بونلرک مکیم سبی مکنتلرنلرک اکثریا حاکم بر فکرک طرفندن سوق ایدلمہ مسندن ، مکنتلرہ هجان وروح وبرجک باش ، لرک بولولماسندن ایلری کلیور . مکنتلرہ اکثریا درسلر پارچہ پارچہ ویریلیر ، هر معلم وظیفہ سی معین اولان ساعتدہ معین درس اوقوتقندن عبارت کورور . حالوکہ برمکتبک بوتون تدریساتی برغایہ سوق ایدلمی ، مکتب ہیأت عمومیسیلہ راحتسایہ خادم اولمالیدر . انجیق بویله مکنتلر برمفکوردہ یارادا بیلیر ، انجیق بویله مکنتلر وظیفہ هیجانی اولیاندیرا بیلیر . مکتب شو ویا بو درسیلہ دکل ، ہیأت عمومیسیلہ ، حیاتیلہ طلبیہ مفکوردہ وظیفہ تلقین ایلہ بیلیر .

نجہ کینجیلرک هان حیات عملیہ ده موفق اولمالرنی تأمین ایدمک واسطہ ده قسمآینہ مکنتبک ہیأت عمومیسیلہ وبرجکی تربیہ در آراملیدر . چونکہ عملی حیاتیہ آتیلیم ایچون معلومات قدر بلکه دهافضلہ ، جساست ، عشق ترقی لازمدر . بونلر ایسمہ انجیق حسک انکشافلہ قابلدر . هیچ شہہ بوقکہ عملی ایشلر ایچون بعض معلومات احجاب ایدر . بومعلومات بروغراملر بعض درسلر علاوہ مسندن زیادہ موجود درسلرک بو عملی غایبہ کورہ اونو ولما سیلہ تأمین ایدلمہ بیلیر . مکنتلر بڑدہ اکثریا اکسیک

مصرک قراچمه!

پر، برطاشېردی چارپه لوسوسولېک چلنک،
خولیا صاجاقی مشعله یاندی زنک، زنک
نیلک کوموشلی. شعر اوقونان ساحتده مې.
سودارک شهشې یارلک لب بلب
کزدهک صدقې تخت روانلرده پر امل!
تاریخه بیک خانه برافنده ای کوزل،
نیچون خیال اولدی مثلنر ملاحظه؟؟
الهامه بر وسیله در کتخې صباحتک!!

*

حیلان باقیلرکده شکایتلرک عیان!
رؤیا ایش: صاواقی سدرلرده برزمان
بیک بر وزیر جبهلی سحرکه رام ایدهن
سندک... عجب نه اولدی، سحر یوزلی کبیدن،
کوسدک بوغم دیاری جهانک سرورینه،
معتشوقک امید ییزک عشقک اوغرینه
ایچدک الکه موتک ایچون نشه جامی!!
کیتدک... فقط اونوتما دی انسال نامی...

*

اسدک جهان بر ابدی یادکادر،
یادک کوکل سریرنه بر شهر یاددر!!
۲۶ کانون ثانی ۳۴۰ محمد صبح

ساحه سنده چوق آثره صاحب اولدق. کال عجزمه رنما بن بوکی
متعال ایشلرده:

معرفت النفاة تابعدار

قاعده سن هیچده دوغرو بولایورم. عرفان، حق التفاتدن بیه
مستغنیدر. بعض اثرلر واردرکه استقبال ایچون ابداع ایدیلر. هارون الرشیدک
فدان دیکن بانجوانی (۸۰) یاشنده ایدی. او فدانک میوملری یکن
هر حالده طوروولری اوقیتنداز بابایه امت دکل، رخت ایتشد. بزم
صاحب عرفان اولانلریمز حالا، التفات تحریسیه مشغولدرل. بالطبع
بومشغله، معلوماتلری ثبت و تنسیقه وقت فراقدیرمایور: فراغت واستغنائک
طاریخیاتا یالارده حقیق علمک بارینه بیه چکنی تصور ایتبورم. دیکر
فرقدن «عالم ومدققلر مستغنی اولمالیدر» دیه ملت و خاقده کافر
نعت، ناتکور اولمالیدر. آلی قلم طومان، قفاس ایشلیرلری تقدیر
ایغین بر ملت، بر یوک صفتی طاشیه بیه چک انسانلره لایق اولاماز.
زده، علم، حکمت و صنعت ساحه سنده (دها) چیقماورسه اسبابی کال
تواضله کندمزد آرایلم. احتیاجلر حقیقتلر دوغورور، فقط سرنیه
عجزی چکه مین محتاجلر، دائمی قییمیر قالایه محکومدر.

علی عینی بک اندیدی بواترله بک چوراق اولان ساحه معرفتده
میومسی استقباله ینه بک بر فدان دیکمشلردر، کندیلرینه شکران
بورجدر. معافیته شوقی عرض ایدم بک عرفانه صوصایان حال واستقبال
علمک آجاقی حسن ایدن بوکونک و یارینک روحلری بویه کوچوک
فدانلره قانع اولمایورلر، کندیلرندن، سایه سنه التجا ایدم جگرلی قوجامان
آغاجلره منتظر ددر.

حسن علی

ودوران) بچی حقیقه شایان مطالعدهر. بالخاصه صوکنجیسی یعقوب
قدری بک، روسیه کورجیف طرفدن تدوینر بشلاتیلان بعض
حرکات ورفصلر حقدده اقدامده انتضار ایدن مقاله لری اوزرینه یازیلشدرکه
تکیه لرمزده قصد ایدله یایلان مختلف حرکتلرک بقیقو لریسی بوراده
بوتون وضوحله کورمه چکسکر.

مشرق (لوی ماسینیون) بک، حقیقت شهیدلی حلاج منصور
حقددهک دقیق تدقیقاتی دولایسیله سرد ایدیلن ملاحظاتی متعاقب، عین
مؤلفک روسیه لی طاهر بک اقدیه ایخاف ایدیلن مهم براترینه انتقال
ایدیلایور. بوراده اسبابی مستشرق (آرژن) بک، (دوبی قومه دی -
السی مضحکه) شاه آرینک، مأخذلری آراسته، (شیخ محی الدین
عربی) فیده ذکر ایچی، ماسینیونک هدف انتقادی اولور. فاضل
محترم، بوخصوصده ماسینیونک سرد ایلدیکی ملاحظاتی خلاصه نقل
ایتکدهدر. معافیته کندی نقطه نظر لرچی بوسطرلر آراسته کورمه دیکسکر
ایچون تاتار.

ایکینجی بابک الشاذلر بچنیده (قادرین مسئله) تشکیل ایدیلور.
عارفین نظرلده قادرینک موقی، خلقت مسئله، انسانک قدسی،
انسانک حادث ازلی اولوشی، شیخ اکبرک بویلدکی ملاحظه لری، قادرینلر
نیچون سهویایور، صاحب زمان و قرفلر، استنبولک شرافتی، آناتولینک
مسئله لانی کی چوق علاقه اویادیران بختلره تصادف ایدم چکسکر.
اوجونجی باب، اخلاقده دائر مقلاتی بختلیدر. ملغا دارالحکمه بک
اولجه احضار ایش اولدیبن اخلاق نظام نامی، مناسیبله اسک استانبولدهکی
قادرین حیاتیله شیددیکی حال مقایسه ایدلکدهدر. نتیجهده مؤلف محترم
بش مادم ایچیریسنده بعض توصیه لرمز بولنور. «دارالحکمه نیاعالییدی؟»
عنوانلی بختدهده روحی خسته لقرده ادبیاتلرک تأثیرین بیاز و بالخاصه (مادام
آفرکمان) کی بدین شاعرلرک کتبلرک معنولرنده بایدینی منفی
انطباعات تقید اولنور. خاصه مملکت مزده بعض دینی - سیاسی
پروپاگاندا لک فضا نیچملر حصوله کتیرم چکنه دائر منی ایفاظ ایدن
سطرلر اوقونایه شایسته در، بویادکی اکدم قسم «زه هانکی اخلاق
توصیه ایدیلورسکر؟» سرلومه استغنائی طاشیایان مقاله در. بوراده
غایت مختصر صورتده اخلاق اساساتی دورورکن باشقه یزلردن بوقی تحرییه
لرزم اولمادیبن مسئله موقی بخت ایدیلور. ذاتی دوشونجه لر مزلی
هنوز عرض ایتمکله برابر اوستنده چوق ذهن یورولق اقتضا ایدن
بوخصوصات ایچون مذکور سطرلر ساده جه رتبه بیه وظیفه سنیه بیه کورسه
ینه فوق الماده قییمتدار بر موقیت قازانمش صایله بیلیر.

دردنجی باب، ادبیات و سیاسیاته تمایق ایدیلور. بومیانده اشارت
قیلیندن تورک دیانه، لغت، علم و فلسفه تألیفاتنه عالم مطالعاته تصادف
ایدله چکدر. کتابک مندرجاتی میانندن بوقادارلری صایق و سوله بک
لرک محتویات و قیمت و اهمیت حقدده قازلریمز بر فکرک بچل و بره بیلیر.
یالکسز شوفرستدن بالاستفاده، مملکتک وضعیت بر متناق عرفانی
صفتیه، روحدهکی براملی و بوامک بوانه قدر تحقیق ایدم مسمی حسیه
حاصل اولان انکساری عرض ایدم بکیم. زده (بان) آزددر. هاله
اصولی بر طرزده معلوماتی تنسیق ایدوبده مفید اثرلر میدانده قویان
(عالم) لر اندر نوادر قیلیندن در. شوراده صایلی درت بیش مدقق
وار. کیمی شرقیات، کیمی غربیات ایل مشغول. هر ایکسینه بردن
وافساولانه بک زور تصادف ایدیلور. شیددی بیه قدر خاصه فلسفیات